

Gålå Skiheiser AS
Baksidevegen 1144
2647 SØR-FRON

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Att.:

Saksbehandler: Marie Solberg, 22995908

Vår ref.: 24/2320-14

Deres ref.:

Dato: 24.03.2025

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg og vedtak om stans

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) gjennomførte tilsyn med Gålå skiheiser AS 27. januar – 3. februar 2025. Åpningsmøte med gjennomgang av dokumentasjon og slutt møte ble avholdt på Teams henholdsvis 27. januar og 3. februar. Befaring av skitrekkene ble utført 29. januar.

Gålå Skiheiser AS har driftstillatelse for skitrekkene Gålågynten med anleggsnr. 205006 og Trollheisen med anleggsnr. 205065.

Vårt revisjonslag bestod av Marie Solberg (tilsynsleder), Trond Østerås (medrevisor) og Bård Anders Rounge (medrevisor).

Fra virksomheten deltok Pål Egil Rønn (eier og styreleder) og Asmund Wadahl (driftsleder).

Tema for tilsynet var:

- Risikovurderinger av driften av skitrekket
- Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
- Instruks for driftspersonell
- Kontroll og vedlikehold av skitrekkene
- Hendelsesrapportering og varsling
- Beredskap for skitrekkene

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Overordnede inntrykk og observasjoner

I forbindelse med tilsynet ble vi tidlig informert om at Gålå skiheiser AS ikke hadde dokumentasjonen vi etterspurte, og heller ikke et system for sikkerhetsstyring. Bakgrunnen for dette er at skitrekkeene ikke har vært i bruk eller blitt driftet siden sesongen 2020/2021. Virksomheten eier skitrekkeene og har driftstillatelse, men har ikke vært organisert eller bemannet for å drifte heisene. Det er startet opp og pågår et arbeid med å få til en samordnet drift med de andre skitrekkeene på Gålå. Ut fra dagens situasjon med flere år uten bruk og drift er kunnskapen om den tekniske tilstanden og sikkerhetsinnretninger på heisene begrenset/i liten grad kjent. Styreleder var tydelig på at de ikke har noen intensjon om å starte opp heisene uten at de er en del av et felles driftsapparat på Gålå og at det ikke er hensiktsmessig å etablere et eget sikkerhetsstyringssystem for heiser som ikke skal drives.

Funn og vedtak etter tilsynet

Funn som ble avdekket under tilsynet ble presentert på sluttmøtet og oversendt i dokumentet tilsynsbevis. På bakgrunn av funnene identifiserte vi 3 avvik (mangel eller mangelfull etterlevelse av krav i regelverk) fra krav i taubaneforskriften og varslet vedtak om å lukke avvikene. I tillegg varslet vi vedtak om stans. Utkastet til tilsynsrapport med varslene om vedtak inkludert frister for å uttale seg, ble oversendt Gålå skiheiser. Vi har ikke mottatt kommentarer til varslene eller det øvrige innholdet i tilsynsrapporten.

Denne endelige tilsynsrapporten inneholder 3 vedtak om å lukke avvikene og et vedtak om stans. **Stansvedtaket** for anleggene gjelder fra og med **25. mars 2025**.

Vedtak om å lukke avvik

1. Vedtak - Sikkerhetsstyringssystem.

Vi har fattet følgende vedtak:

Gålå skiheiser AS må legge frem dokumentasjon på at virksomheten har et sikkerhetsstyringssystem som er oppdatert og tilpasset driften av virksomhetens skitrekke.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften §2-12 stiller krav til at taubanevirksomheter skal ha et sikkerhetsstyringssystem.

Taubaneforskriften §2-13 stiller spesifikke krav til sikkerhetsstyringssystemet inkludert hva som skal være beskrevet og dokumentert. Etter 2-13 tredje ledd skal sikkerhetsstyringssystemet minst beskrive:

- a. hvem som har myndighet til å fatte beslutninger av betydning for sikkerheten
- b. systemet for avvikshåndtering
- c. hvordan jevnlige risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres.
- d. instruksjoner for
 - i. sikker drift
 - ii. kontroll
 - iii. vedlikehold
- e. kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonellet, inkludert krav til førstehjelps- og redningskompetanse
- f. beredskapsplaner for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten

- g. dokumentasjon som inneholder oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller, og rapporter fra disse

Hva vi fant under tilsynet

Dere har ikke et system for sikkerhetsstyring som er i bruk eller er oppdatert.

Vår vurdering

Å ikke ha et system for sikkerhetsstyring som minimum beskriver de ulike punktene beskrevet i taubaneforskriften §2-13 er avvik fra kravene i taubaneforskriften §2-12 og §2-13. Dere informerte i intervju at årsaken til at dere ikke har et sikkerhetsstyringssystem er at skitrekkeene ikke har vært bruk siden 2020/2021 i påvente av pågående arbeid med å samordne driften av alle taubaneskitrekkeene på Gålå, og at virksomheten i dag ikke er tilpasset for å ivareta drift. Selv om heisene ikke er i daglig bruk, gjelder kravene i taubaneforskriften til sikkerhetsstyringssystem så lenge dere har driftstillatelse.

Veiledning til hvordan dere kan oppfylle kravene i taubaneforskriften til sikkerhetsstyringssystem finner dere blant annet her: [Sikkerhetsstyringssystem taubane](#)

2. Vedtak - Risikovurderinger.

Vi har fattet følgende vedtak:

Gålå skiheiser AS må legge frem dokumentasjon på at dere har oppdatert risikovurderingene for skitrekkeene. Vurderingene må også inkludere farer og risikoer knyttet til det at skitrekkeene ikke har vært i bruk og at det ikke har vært utført rutinemessig kontroll og vedlikehold de 4 siste årene i henhold til en vedlikeholdsplan. Risikovurderingene må inkludere en tiltaksplan for oppfølging av de tiltak som identifiseres.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav c sier at sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde beskrivelser av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres. Taubaneforskriften §2-14 sier at risikovurderinger skal gjennomføres i tråd med anerkjente metoder. Avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem oppdaterte risikovurderinger for anleggene Gålågynten og Trollheisen.

Vår vurdering

Dere har ikke dokumentasjon på at dere følger kravene til risikovurderinger i taubaneforskriften. Å ikke ha dokumentasjon på at dere har gjort risikovurderinger er avvik fra krav i taubaneforskriften § 2.13 tredje ledd bokstav c og §2-14.

Veiledning til hvordan dere kan oppfylle kravene i taubaneforskriften til risikovurderinger finner dere blant annet her: [Risikovurderinger og fareidentifisering skitrekke](#)

3. Vedtak - Kontroll og vedlikehold.

Vi har fattet følgende vedtak:

Gålå skiheiser AS må gjennomføre nødvendige kontroller og vedlikehold for å forebygge alvorlige ulykker og hendelser, og legge frem dokumentasjon på at dette er gjennomført. Dere må også lage en kontroll- og vedlikeholdsrutine som er tilpasset skitrekkene deres, og som inkluderer rutiner for å dokumentere når det er utført.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften §2-13 bokstav d) stiller krav til at virksomheten må beskrive/ha instruksjoner for sikker drift, kontroll og vedlikehold.

Taubaneforskriften §2-13 bokstav g) stiller krav til at det i styringssystemet skal være dokumentasjon med oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller, og rapporter fra disse.

Taubaneforskriften §3-12 stiller utdypende krav til kontroll og vedlikehold. Det følger av andre ledd at kontroll og vedlikehold av anlegget skal være lagt opp slik at det forebygger ulykker og alvorlige hendelser. Det følger av tredje ledd at rutinene skal beskrive forsvarlig periodisk kontroll, inkludert kontroll av tau. Hvis det finnes beskrivelser av kontroll og vedlikehold fra leverandøren av taubanen, skal leverandørens beskrivelse følges. Det følger av fjerde ledd at taubaneverksamheten i tillegg skal vurdere behovet for ytterligere kontroll og vedlikehold eller kortere intervaller enn leverandøren har anbefalt. Det følger av femte ledd at utført kontroll og vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem en plan med oversikt over alt som skal gjøres av kontroll og vedlikehold for kommende år inkludert tidspunkt for når de ulike kontrollene og vedlikeholdene skal skje.

Dere kunne ikke legge frem en oversikt over utførte kontroller og vedlikehold.

Vår vurdering

Dere har mangelfull dokumentasjon på at dere har gjennomført kontroller og vedlikehold i henhold til en rutine eller plan. Å ikke ha en rutine, og ikke ha gjennomført kontroller og vedlikehold eller ha dokumentasjon på dette er avvik fra kravene i taubaneforskriften §2-13 bokstav d), §2-13 bokstav g) og §3-12.

Kontrollene og vedlikeholdet som er nødvendig må ta hensyn til at anleggene ikke har vært i bruk på 4 år og at den tekniske tilstanden på anleggene i liten grad er kjent.

Vedtak om stans

Avvikene vi fant under tilsyn er samlet sett så omfattende at en eventuell drift av skitrekkene vil kunne innebære fare for personskade. Vi fattet derfor følgende vedtak om stans;

Gålå skiheiser AS pålegges stans av skitrekkene Gålågynten med anleggsnr. 205006 og Trollheisen med anleggsnr. 205065 innen den 25. mars 2025.

Vedtaket om stans av drift betyr at skitrekkene Gålågynten og Trollheisen ikke kan drives før avvikene som ble avdekket under tilsyn er lukket. Når dere kan dokumentere at dere har lukket avvikene, ta kontakt med Statens jernbanetilsyn. Vi vil vurdere saken og om drift kan starte opp igjen. Stans medfører ikke at dere mister driftstillatelsen. Det er ikke nødvendig å søke ny driftstillatelse som følge av et stansvedtak.

Forankring i lovverket

SJT har hjemmel i lov om taubaner § 16 til å pålegge stans av driften helt eller delvis eller opphør av bruk med øyeblikkelig virkning, dersom vi har funnet forhold som kan medføre fare for helse, miljø eller sikkerhet.

Begrunnelse for vedtaket

I forbindelse med tilsynet kunne dere ikke legge frem etterspurt dokumentasjon. Dette inkluderte dokumentasjon på utførte kontroller og vedlikehold på skitrekkene de siste 4 årene. I tillegg kom det frem at dere ikke har et system for sikkerhetsstyring som er i bruk eller er oppdatert, og at skitrekkene ikke har vært i bruk siden sesongen 2020/2021. Ettersom det ikke finnes dokumentasjon på at nødvendige kontroller og vedlikehold har blitt gjennomført og det har gått flere år uten bruk og drift, er kunnskapen om den tekniske tilstanden og sikkerhetsinnretninger på skitrekkene i liten grad kjent.

Uten et sikkerhetsstyringssystem er det ikke mulig å fastslå om virksomheten kan drive skitrekkene sikkert. Bruk av skitrekkene under disse forholdene vil kunne innebære fare for helse og sikkerhet. Vi fatter derfor vedtak om stans for anleggene.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

24.03.2025

Øystein Ravik
avdelingsdirektør, tilsyn

Marie Solberg
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16